

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Elektryczny transport masowy [S1Elmob1>PO7-ETM]

Przedmiot

Kierunek studiów
Elektromobilność

Rok/Semestr
3/6

Studia w zakresie (specjalność)
–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obieralny

Liczba godzin

Wykład
30

Laboratorium
15

Inne
0

Ćwiczenia
0

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

3,00

Koordynatorzy

dr hab. inż. Paweł Idziak
pawel.idziak@put.poznan.pl

dr hab. inż. Wiesław Łyskawiński
wieslaw.lyskawinski@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Student posiada wiadomości z zakresu elektrotechniki, przesyłu energii elektrycznej, maszyn elektrycznych, podstaw teorii ruchu pojazdów, a także umiejętność pracy w grupie laboratoryjnej.

Cel przedmiotu

- zdefiniowanie i usystematyzowanie pojęć: transport, transport masowy, transport zbiorowy oraz przedstawienie zasad prawnych funkcjonowania ogólnodostępnych środków transportu, - przedstawienie rozwiązań technicznych w zakresie budowy i zasad działania pojazdów służących do transportu ludzi i ładunków z podziałem na pojazdy o zasięgu lokalnym i o zasięgu nielimitowanym, - przedstawienie wymagań technicznych i środowiskowych dla źródeł energii stosowanych do zasilania pojazdów w tym wymagań dla magazynów energii występujących w pojazdach, - przedstawienie systemów napędowych oraz sposobów sterowania ich pracą w zależności od bieżących warunków eksploatacji, - nabycie podstawowych umiejętności w zakresie obliczeń parametrów układów zasilania i magazynów energii stosowanych w transporcie zbiorowym oraz miejsca instalowania tych źródeł.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat budowy, zasady działania i eksploatacji maszyn elektrycznych oraz układów napędowych stosowanych w elektromobilności; zna zasady i metody diagnostyki oraz podstawy teorii niezawodności układów technicznych właściwych dla kierunku studiów.

Zna i rozumie problemy związane z transportem masowym ; orientuje się w najnowszych trendach rozwojowych związanych z wykorzystaniem energii elektrycznej w transporcie.

Umiejętności:

Potrafi świadomie wykorzystywać nowoczesne rozwiązania techniczne w obszarze transportu masowego uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, ekonomiczne i prawne.

Potrafi dokonać porównania różnych rozwiązań technicznych, ocenić je ze względu na wybrane kryteria użytkowe.

Kompetencje społeczne:

Rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu informacji i opinii na temat pozytywnych i negatywnych aspektów elektromobilności, a także jest gotowy do działania na rzecz interesu publicznego.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Wykład:

- ocena wiedzy i umiejętności wykazanych podczas zaliczenia pisemnego.

Laboratorium:

- sprawdzian z wiedzy podczas wykonywania ćwiczeń laboratoryjnych,
- ocena aktywności studenta i ocena przyrostu wiedzy , umiejętności i kompetencji społecznych,
- ocena raportów z przeprowadzonych badań.

Treści programowe

Podstawowe pojęcia, napędy w transporcie masowym - systemy sterowania i zasilania, trendy rozwojowe

Tematyka zajęć

Wykład:

Definicje pojęć: transport publiczny, masowy, zbiorowy; uwarunkowania prawne. Podział ogólnie dostępnych środków transportu. Sposoby zasilania pojazdów napędzanych energią elektryczną. Sieć trakcyjna i jej eksploatacja. Akumulatory energii - konstrukcja i parametry eksploatacyjne; stacje ładowania mobilnych źródeł energii elektrycznej. Mobilne ogniwa paliwowe: konstrukcja, zasady działania, eksploatacja. Parametry techniczne i wyposażenie pojazdów o napędzie elektrycznym przeznaczonym do zbiorowego przewozu osób oraz towarów w zależności od przewidywanego zasięgu pojazdu. Jednostki napędowe pojazdów szynowych - budowa, systemy sterowania, zasilanie. Napęd pojazdów zasilanych ze źródeł pokładowych - budowa nowoczesnych wysokosprawnych silników, sterowanie napędem i zasilanie. Metody regulacji prędkości pojazdów napędzanych silnikami prądu stałego i przemiennego. Rozruch rezystorowy i impulsowy silnika prądu stałego. Ograniczenia rozruchu. Maszyny asynchroniczne w zastosowaniach trakcyjnych. Sposoby regulacji prędkości i momentu. Charakterystyki trakcyjne pojazdów napędzanych silnikami prądu przemiennego. Wpływ napięcia sieci trakcyjnej na parametry trakcyjno-ruchowe pojazdów z silnikiem asynchronicznym. Systemy napędowe w transporcie pionowym (windy) - konstrukcja, metody sterowania i systemy bezpieczeństwa. Napędy główne i napędy pomocnicze (ster strumieniowy, kabestan) w transporcie wodnym; systemy zasilania i sterowania. Nowoczesne napędy typu water-jet. Pojazdy dla trakcji miejskiej, podmiejskiej, kolejowej, superszybkiej. Optymalizacja ruchu pojazdów ze względu na zużycie energii. Zarządzanie energią w pojazdach. Efektywność hamowania odzyskowego. Nowatorskie koncepcje transportu publicznego - kolej KDP, koncepcja pociągu A-Train i system Maglev.

Laboratorium:

Badanie systemów zasilania oraz struktur przekształcania i przetwarzania energii w pojazdach o napędzie elektrycznym przeznaczonym do masowego przewozu osób oraz towarów o zasięgu miejskim lub krajowym.

Badanie modelu (badanie symulacyjne) napędu trakcyjnego z silnikiem asynchronicznym i synchronicznym z magnesami trwałymi.

Badanie właściwości eksploatacyjnych modeli silników trakcyjnych różnych konstrukcji, zasilanych z różnych źródeł.

Dobór źródła zasilania (ładowarki) do potrzeb energetycznych mobilnego zasobnika energii.

Sieć trakcyjna dolna i górna. Współpraca pantografu z siecią jezdnią.

Badanie napędu windy - modelowanie systemu sterowania pracą windy.

Badanie zakłóceń elektromagnetycznych emitowanych do środowiska przez nowoczesne trakcyjne układy napędowe.

Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną uzupełniany przykładami na tablicy, uwzględnianie różnych aspektów przedstawianych zagadnień w tym ekonomicznych, ekologicznych, prawnych i społecznych.

Laboratorium: dyskusje nad uzyskanymi efektami badań, szczegółowe recenzowanie sprawozdań przez prowadzącego, demonstracje.

Literatura

Podstawowa:

Szeląg A.: Trakcja elektryczna-podstawy, OWPW, Warszawa 2019

Skarpetowski G.: Przetworniki i przekształtniki energii w napędach trakcyjnych. Część 1 Przetworniki.

Wydawnictwo „PIT” Kraków 2016

Dębowski A.: Elektryczny napęd trakcyjny. Wydawnictwo WNT 2019

Energetyka transportu zbiorowego. Praca zbiorowa pod redakcją Krzysztofa Karwowskiego. Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej Gdańsk 2018

Towpik K.: Infrastruktura transportu szynowego. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2017

Steimel A.: Electric Traction-Motive Power and Energy Supply. Oldenbourg Industrievelag München 2008

Uzupełniająca:

Krzysztof Karwowski i inni: Energetyka transportu zelektryfikowanego. Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej. Gdańsk 2018

Kacprzak J., Kozierekiewicz M.: Układy napędowe i sterowania trolejbusów. Monografia 28, Politechnika Radomska Radom str. 225.

Madej J.: Teoria ruchu pojazdów szynowych. OWPW 2012.

Rawicki S.: Energooszczędne przejazdy tramwajów ze sterowanymi wektorowo silnikami indukcyjnymi w dynamicznym ruchu miejskim Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań 2013

Szeląg A.: Wpływ napięcia w sieci trakcyjnej 3 kV DC na parametry energetyczno-trakcyjne zasilanych pojazdów. Instytut Naukowo-Wydawniczy SPATIUM, Radom 2013

Jarzębowski L., Kulig E.: Analiza energochłonności pojazdu elektrycznego w oparciu o dane z pokładowego rejestratora parametrów. TTS, nr 12/2015.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	83	3,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	45	1,50
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	38	1,50